

Esej

Ohlédnutí za fotografickým prozřením

Anh Vu Le Quy

Co je v současnosti činnost, kterou všichni dělají, ale málokdo to opravdu umí? Vím, že vás okamžitě napadla politika a já proti tomu nemůžu nic namítnout, ale to, co mám na mysli já je fotografování. Ze smartphonů, kompakťů a zrcadlovek je takřka konzumní zboží a tak pořizování obrázků nikdy nebylo snazší. K tomu přidejte pár zlepšujících filtrů a lidé fotí jak o závod. Je to jednoduché, výsledek líbivý. Díky tomu se fotí i to, co by se před nedávnem považovalo za plýtvání filmem. Pro mě nejvíce nepochopitelným trendem se stalo zvětňování jídla. Navíc je dnes téměř jakýmsi pravidlem mít alespoň na polovině fotek svůj obličej. Proč se vlastně zdržovat EXIF metadaty o autorovi, když může být autor "podepsaný" přímo na fotce? Člověk by se mohl ptát, co je hlavním motivem fotografie. Samozřejmě, že ne moje narcistická tvář zabírající tři čtvrtiny obsahu, zazněla by odpověď. To už ale odbíhám. Zkrátka chci tím říct, že výrobci současných fotoaparátů do mobilů o těchto preferencích ví a zaměřují se na to, aby i rychlé selfie s kolemjdoucí celebritou vypadala dobře i bez většího zásahu uživatele, co se týče nastavení. Zatím se jim to vede a všichni jsou spokojení

Ale já jsem v tomto ohledu nebyl nikdy spokojený. Ano, většina fotek vyfocená smartphonem se mi povedla. Já jsem však věděl, že na výsledku jsem se podílel maximálně tím, že jsem zmáčknul spoušť. Ale co když ten telefon u sebe nebudu mít? To jako nebudu schopný nic kloudného vyfotit?

Pocit nespokojenosti na mě doléhal zejména při focení kompaktem. Neměl žádné filtry a používal jsem ho výhradně v automatickém režimu. Trápilo mě, že mnou pořízené fotky jsou mdlé, nezajímavé, nicneříkající. Jen s nepatrným zlomkem jsem byl jakž takž spokojený. A přitom momenty, které jsem chtěl zachytit, se zdály, že budou na obrázku vypadat fantasticky. Co dělám tedy špatně? Jediné, co jsem věděl bylo, že se mi fotka nelíbí. Byl to je vágní pocit a vůbec jsem nedokázal popsat, co konkrétně tomu chybí k dokonalosti.

Často jsem si pokládal otázku - jaký smysl má uchovávat ohromná kvanta fotek, když téměř všechny mají nulovou vypovídající hodnotu? Je to jako vést si deník a psát si tam záznamy typu "Dnes jsem byl v divadle", tečka, nebo "Potkal jsem zajímavého člověka", tečka. Ano, nejdůležitější poselství jsme do záznamu zanesli, ale záznam jako takový je prázdná bezvýznamná skořápka.

Slušná položka v deníku se pozná tím, že se do ní ponoříme a začteme, protože v sobě skrývá právě ten "význam". Tak by to mělo být i u slušné fotky. Dokázat přimět "diváka", aby ihned nepřešel, na další fotku v pořadí, neotočil stránku v albu. Zaujmout ho tak, aby se pozastavil a pochytil to, co autor pokládal za zajímavé, důležité v tom momentě, kdy fotku pořizoval. Když ale nedokážu zaujmout ani sám sebe, jak mám potom zaujmout lidi, kterým budu své fotky ukazovat?

Zapsal jsem se tedy na tento předmět s nadějí, že najdu na mou frustraci odpověď. První hodina - ISO, clona, doba expozice. Tehdy mi došlo, jaký ignorant jsem byl, když těsto na dobrou fotografii se zadělává z pouhých tří ingrediencí. Další hodina - světlo a nasvícení. Dostávám na krátkou chvíli pocit, že bez lamp a výbojek se dobrá fotka nikdy neudělá. Zátíší a pak portrét. Začínám litovat, že nejde umístit slunce tam, kam se mi to zrovna hodí. Práce s photoshopem. Kolik bylo mezi tou hromadou fotek, které jsem smazal, těch zachránítelem?

Nyní, po půl roce, sice nemůžu říct, že jsem se stal fotografem. Ale s tím, co jsem našel, jsem spokojený. Zbavil jsem se totiž nevědomosti, která mě ty roky užírala. Nevědomosti ohledně toho, co a jak na fotografování zlepšit. Stále musím spoustu pořízených fotografií mazat, ale už alespoň tuším, PROČ se mi nelíbila a jenom, ŽE se mi nelíbila. Také jsem smířil se s tím, že odted' budu mít kvůli vyšším standardům méně fotografií. Avšak pokud jimi budu moci oslovit více lidí, nebude to vlastně vůbec žádná ztráta...